

Česká republika
USNESENÍ
Ústavního soudu

Ústavní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Jana Filipa a soudců Josefa Fialy a Pavla Šámala (soudce zpravodaje) o ústavní stížnosti evidované právnické osoby: Metropolitní kapitula u sv. Víta v Praze, sídlem Hrad III. nádvoří 48/2, Praha 1 - Hradčany, zastoupené JUDr. Jakubem Křížem, Ph.D., advokátem, sídlem Týnská 633/12, Praha 1 - Staré Město, proti rozsudku Nejvyššího soudu ze dne 19. listopadu 2019 č. j. 28 Cdo 2854/2019-422, rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 7. března 2019 č. j. 4 Co 10/2018-391 a rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 14. listopadu 2017 č. j. 38 C 173/2016-346, za účasti Nejvyššího soudu, Vrchního soudu v Praze a Krajského soudu v Praze, jako účastníků řízení, a státního podniku Vojenské lesy a statky ČR, s. p., sídlem Pod Juliskou 1621/5, Praha 6 - Dejvice, jako vedlejšího účastníka řízení, takto:

Ústavní stížnost se odmítá.

Odůvodnění

I.

Skutkové okolnosti případu a obsah napadených rozhodnutí

1. Ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky (dále jen "Ústava") stěžovatelka napadá v záhlaví uvedená rozhodnutí obecných soudů s tvrzením, že jimi došlo k porušení jejich ústavně zaručených práv na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina"), spravedlivý proces podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen "Úmluva") a vlastnit majetek podle čl. 11 odst. 1 Listiny a čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě.

2. Z ústavní stížnosti a napadených rozhodnutí se podává, že stěžovatelka je oprávněnou osobou podle zákona č. 428/2012 Sb., o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi a o změně některých zákonů (zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi a náboženskými společnostmi), ve znění pozdějších předpisů (dále jen "zákon o majetkovém vyrovnání"), a domáhá se vydání 63 pozemků po účastníkovi řízení jako povinné osobě, přičemž na základě dvou rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Středočeský kraj (dále jen "SPÚ") jí byly vydány. Vedlejší účastník se domáhal rozhodnutí ve věci u Krajského soudu v Praze (dále jen "krajský soud"), jenž napadeným rozsudkem rozhodl, že předmětné pozemky se nevydávají, přičemž tímto rozsudkem nahradil rozhodnutí SPÚ. Podle krajského soudu není splněna podmínka funkční souvislosti podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o majetkovém vyrovnání. Namítá-li stěžovatelka, že předmětné pozemky tvořily v době před majetkovou křivdou spolu s pozemky, které v současné době vlastní, jeden hospodářský celek v jejím vlastnictví (velkostatek) jako jedna účetní jednotka, nezakládá to bez dalšího funkční souvislost těchto pozemků, neboť mohou být obhospodařované na sobě nezávisle a rozdílně. Na tom nic nemění ani jejich územní blízkost, ani vydání jediného společného lesního hospodářského plánu pro tyto pozemky z roku 2017.

3. K odvolání stěžovatelky a odvolání vedlejšího účastníka Vrchní soud v Praze (dále jen "vrchní soud") svým napadeným rozsudkem potvrdil napadený rozsudek krajského soudu. Přitom věcně souhlasil s právním názorem krajského soudu, a nadto se k námitkám stěžovatelky zabýval splněním podmínky účelového určení pozemku dle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o majetkovém vyrovnání. Stěžovatelka namítala, že na předmětných pozemcích v minulosti vážlo její patronátní právo (resp. pěti kostelů v okolí, jež mohly využít výnosů z těchto pozemků), a sloužily tak duchovním a pastoračním účelům podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o majetkovém vyrovnání. Podle vrchního soudu patronátní právo nespadá pod zde taxativně stanovené účely, a navíc tuto podmínku nelze použít u hospodářských pozemků, přičemž sama stěžovatelka na takový charakter předmětných pozemků upozorňuje. Řízení o odvolání vedlejšího účastníka vrchní soud zastavil pro zpětvzetí, domáhal-li se toliko opravy chyby v psaní, jenž byla zhojena vydáním opravného usnesení.

4. Dovolání stěžovatelky Nejvyšší soud shledal přípustným, neboť v jeho rozhodovací praxi dosud nebyla řešena otázka patronátního práva jako jednoho z účelů podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o majetkovém vyrovnání, napadeným rozsudkem je však zamítl. Potvrdil právní závěry krajského soudu i vrchního soudu o podmínkách vydání předmětných pozemků a vypořádal i stěžovatelčinu námitku porušení zásady výkladu v pochybnostech ve prospěch restituování tak, že tato zásada nemůže vést k překračování zákonného rámce majetkového vyrovnání soudy.

II.

Argumentace stěžovatelky

5. Stěžovatelka v ústavní stížnosti předestírá svoje úvahy o výkladu podmínek funkční souvislosti a zejména účelového určení sousedních pozemků a významu patronátního práva. Nejvyššímu soudu vytýká, že se v hodnocení podmínek bezdůvodně odchýlil od právních závěrů svého rozsudku ze dne 25. 7. 2017 sp. zn. 28 Cdo 2546/2017 a usnesení ze dne 19. 6. 2018 č. j. 28 Cdo 112/2018-226. Dále namítá porušení zásady ex favore restitutionis, existuje-li více gramatických výkladů, a zdůrazňuje účel restitučních zákonů, jímž je zmírnění následků historických křivd a obnovení původních funkčních celků a se kterým jsou napadená rozhodnutí v rozporu.

III.

Procesní předpoklady řízení před Ústavním soudem

6. Ústavní soud posoudil splnění procesních předpokladů řízení a shledal, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněnou stěžovatelkou, která byla účastnicí řízení, v němž byla vydána rozhodnutí napadená ústavní stížností, a Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatelka je právně zastoupena v souladu s § 29 až 31 zákona o Ústavním soudu a ústavní stížnost je přípustná, neboť stěžovatelka vyčerpala všechny zákonné procesní prostředky k ochraně svého práva (§ 75 odst. 1 téhož zákona a contrario).

IV.

Posouzení opodstatněnosti ústavní stížnosti

7. Ústavní soud posoudil obsah ústavní stížnosti a dospěl k závěru, že jde o návrh zjevně neopodstatněný.

8. Ústavní soud je podle čl. 83 Ústavy soudním orgánem ochrany ústavnosti a tuto svoji působnost vykonává mimo jiné tím, že na základě čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy rozhoduje o ústavní stížnosti proti pravomocnému rozhodnutí a jinému zásahu orgánu veřejné moci do ústavně zaručených základních práv a svobod [srov. též § 72 odst. 1 písm. a) zákona o Ústavním soudu]. Směřuje-li ústavní stížnost proti rozhodnutí vydanému v soudním řízení, není však samo o sobě významné, je-li namítána jeho věcná nesprávnost. Pravomoc Ústavního soudu je založena výlučně na přezkumu z hlediska dodržení ústavnosti, tj. zda v řízení (rozhodnutím v něm vydaným) nebyly dotčeny předpisy ústavního pořádku chráněná práva nebo svobody jeho účastníka, zda řízení bylo vedeno v souladu s ústavními principy a zda lze řízení jako celek pokládat za spravedlivé. Taková pochybení Ústavní soud ve stěžovatelčině věci neshledal.

9. Převážná část argumentace stěžovatelky spočívá na polemice se závěry obecných soudů v rovině jejich výkladu podústavního práva a opakování stejných námitek, které již uplatnila přinejmenším v řízení před vrchním soudem. Právo na soudní ochranu, jehož se stěžovatelka dovolává, neznamená právo na příznivý výsledek řízení bez dalšího. Soudy řádně a logicky odůvodnily, proč neshledaly naplnění podmínek funkční souvislosti nebo účelového určení sousedních pozemků, a to zejména proč nepovažují patronátní právo za jeden z taxativně vymezených účelů podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona o majetkovém vyrovnání. Ani jiná pochybení Ústavní soud neshledal.

10. Není důvodná námitka, že se Nejvyšší soud odchýlil od dvou svých rozhodnutí, na která odkazuje stěžovatelka. Z nich vyplývá, že funkční souvislost pozemků nelze dovozovat toliko z historické právní, spotřební a prostorové souvislosti, ale je nutné ji vykládat tak, že jeden pozemek bez druhého nemůže plnit svou funkci, např. jde-li o provázané pozemky a ucelený areál. Tomu závěr obecných soudů v nyní posuzovaném případě odpovídá a stěžovatelčiny odkazy na rozhodovací praxi Nejvyššího soudu považuje Ústavní soud za liché.

11. K porušení zásady výkladu ve prospěch restituování Ústavní soud odkazuje na napadený rozsudek Nejvyššího soudu, který se s touto námitkou dostatečně vypořádal, nelze-li podle něj prostřednictvím této zásady překračovat rámec restituční právní regulace. Takový závěr považuje Ústavní soud za logicky a řádně odůvodněný. Nadto poukazuje-li stěžovatelka s odkazem na důvodovou zprávu k zákonu o majetkovém vyrovnání na účel tohoto zákona obnovit původní narušené funkční celky a zmírnit majetkové křivdy, odkazuje Ústavní soud na institut finančních náhrad majetkových křivd podle zákona o majetkovém vyrovnání, které nemohou být zmírněny vydáním věci. Sám zákon o majetkovém vyrovnání předpokládá, že některé majetkové křivdy nebudou zmírněny vydáním původního majetku, ale poskytnutím finanční náhrady, která je způsobitelným prostředkem k jejich zmírnění, což v minulosti potvrdil Ústavní soud např. v usnesení sp. zn. II. ÚS 4336/18 ze dne 5. 3. 2019, bod 7 či usnesení sp. zn. I. ÚS 1491/19 ze dne 12. 8. 2019, bod 14 (všechna rozhodnutí Ústavního soudu jsou dostupná na <http://nalus.usoud.cz>).

12. Lze tak shrnout, že obecnými soudy provedený výklad § 7 odst. 1 zákona o majetkovém vyrovnání není v rozporu se zásadami řádného procesu a respektuje i další ústavně zaručená práva. Obecné soudy dostatečně vypořádaly stěžovatelčiny námitky a řádně odůvodnily, proč neshledaly její právo na restituci dotčených pozemků a provedly výklad podústavního práva v neprospěch jejího nároku. Jejich závěry navíc odpovídají rozhodovací praxi Ústavního soudu, jenž se v minulosti obdobnými případy zabýval (srov. např. usnesení sp. zn. II. ÚS 4297/18 ze dne 7. 2. 2019 či usnesení sp. zn. IV. ÚS 1235/18 ze dne 12. 3. 2019, bod 18).

13. Napadená rozhodnutí neporušují ústavně zaručená práva stěžovatelky. Ústavní soud proto mimo ústní jednání bez přítomnosti účastníků řízení ústavní stížnost podle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu odmítl.

Poučení: Proti usnesení Ústavního soudu není odvolání přípustné.

V Brně dne 14. dubna 2020

Jan Filip v. r.
předseda senátu